

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 3 rals, Guaymas, Puerto-Rico, 15 rals, Estranger, 18 rals.

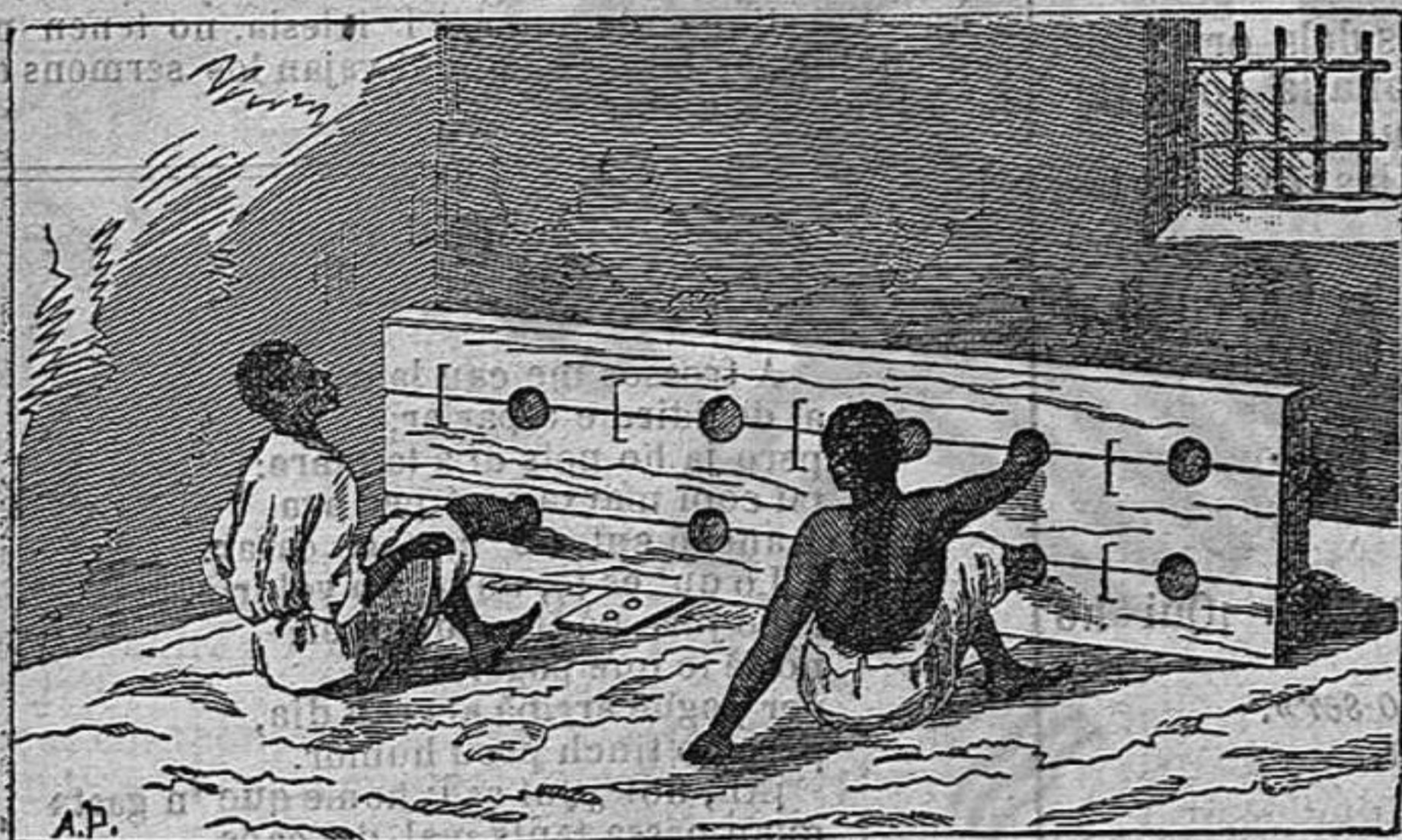
LOS CASTICHS DE LA ESCLAVITUT EN CUBA,

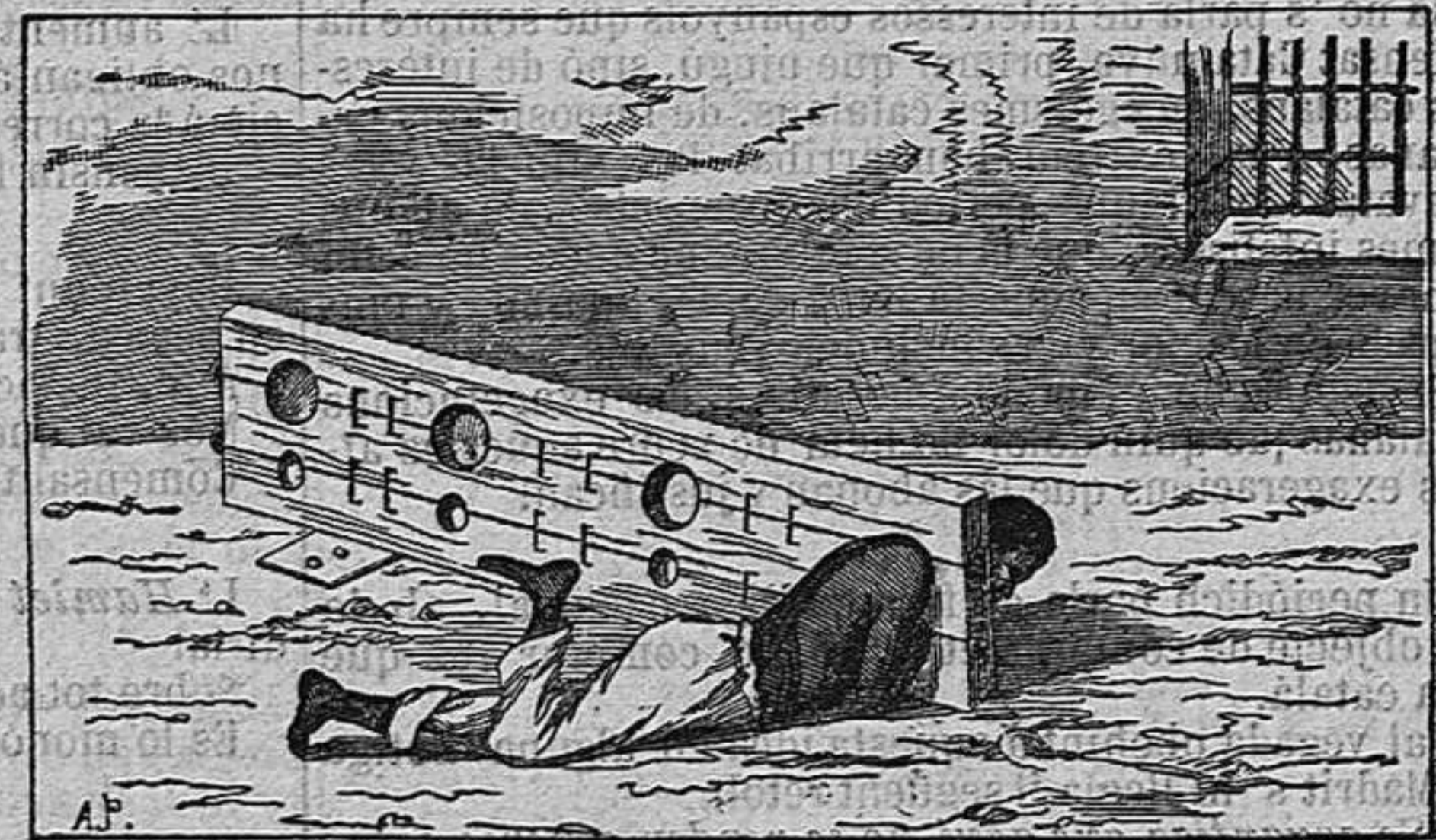
CADENA Y GRILLET SENZILLS.

GRILLET AB MASSA.

CEP DE PÈU Y BRÁS.

CEP DE CAP.

LA ESCLAVITUT.

Encara s'aguanta; encara a fins del segle dinou, lo segle de llum preclara, los homes de negra cara portan del esclau lo jou. Encara entre 'ls crits joyosos que saludan los nous drets, hi ha calabossos confosos, hi ha càstichs vils y horrorosos, hi ha látigos y grillets. Y encara 'l progrés que vola recorrent sens treva 'l mon é impulsant la inmensa bola en terra... qu' es espanyola veu uns homes... que no 'n son Sers apilats á ramadas arreconats en un cau, que en sas espatillas peladas portan fet á xurriacadas l' infamant titol d' esclau. ¡Esclau! ¡Cóm se concebeix en lo segle del vapor un home que no existeix, que no te drets ni 'ls coneix,

que va d' horror en horror? Qué ha fet? Res. Dintra son pit bull també rojenca sanch; lo foch del sant esperit brilla en sont front ennoblit... no més l' hi falta ser blanch. Y per aquest crim terrible, per aquest crim pavorós, un ser que te un cor sensible baixa á un nivell increible, mes baix, més vil que 'l del gos. ¡Pobre negre! ¡Quanta pena deu inundar lo teu pit al arrastrar ta cadena, regant ab suhor l' arena d' aquest país envilit! L' atmosfera sempre es pura, lo radiant sol sempre llú, tot es ditxa y hermosura... ¡tú tant sols sents amargura, l' únich qu' está trist ets tú! Sense confiar en demá ni esperar res de la sort, la teva vida se 'n va tal com ve: sufrir, plorá y esperar la hermosa mort. Despres de la nit lo dia,

després del dia la nit; ni un consol, ni una alegría, sempre baix la tiranía, sempre espantat y encongit. Y encara lo mon blatsona de libre y adelantat? ¡Cóm? ¡Tal volta no s' adona dels ays ofegats que dona l' infelís esclau lligat? ¡Es que ignora, tal vegada en son treball embegut, que en terra... civilisada subsisteix mitj disfressada la horrorosa esclavitut. Aixís deü sé: es impossible que, á saber tal cosa, 'l mon ab ánim seré é impassible sufrís taca tant horrible ni un dia, ni un sol segon. No: han passat per no torná aquells temps de fosca broma: lo mon ha consagrat ja, al dictá 'l códich humá, la emancipació del home. Y Espanya, Espanya no més tant noble, tant altanera, ha de mostrá als estrangers

un resto carcomit, qu' es l' oprobri de sa bandera? ¡Ha de durá eternament aquest trist anacronisme que 'ns deshonra indignament, sostingut tan solzament pe 'l més espantós egoisme? ¡Ah, no! L' hora benhaurada de redenció ja ha sonat. Espanya vol ser mirada com nació digna y honrada, no com un poble atrassat. Es precis fé un esforç noble: si hi ha un obstacle 's traspassa; mostrém que som un gran poble frencant aquest jou ignoble que oprimeix tota una rassa. Prou esclavitut, prou ja: l' Europa, plena de sanya, prompte á aborrrir ó á estimá, espera lo que dirá la honrada, la libre Espanya. Estém aislats, estém sols: ó enfonsém, altius, desde ara la esclavitut en la pols, ó al dir que som espanyols haurem de baixar la cara.—C. GUMÁ.

Quan arribés aquest cas
 zcóm nos las manegariam?
 —Viuriam d' amor dirás.
 No: l' amor no fá estar gras
 y prompte l' acabariam.
 ¡Ja fariam bon goig junts
 ab lo foch de la passió
 y las ilusions á munts,
 quan nos trobessim dejuns
 y sense foch al fogó!
 Ja sè lo que m deuras dí.
 —Y las paraulas que m deyas
 lo dia que t vaig dá l si?
 ¡Aixi han vingut á mori
 los juraments que avants feyas?
 ¡Juraments! No n fassis cas:
 també l' govern que avuy mana
 va fernos'en un cabas,
 y avuy rin, arrufa l' nas
 y al veure'ns... se llama andana.
 Créume, noya aixó está brut
 y l' amor se m torna fel.
 ¡Que havém de ferhi! Quietut:
 guardém la nostra virtut
 y aixis guanyarem lo cel.
 No t pensis que tot aixó
 signin frasses d' artifici.
 ¡Si al ménos sapigués jo
 que en qualsevol ocasió
 poguéssem entrá al Hospici!
 Pero ni aquest recurs hi ha;
 al Hospici, ara com ara,
 aquell que hi vol ingressá,
 solzament ho pot lográ
 ab molts empen os... y encara.
 Al Hospital casi bé
 hi ha dificultats més grans:
 los malalts s' están també
 esperantse, pe l' carré
 fins que hi haja llits vacants.
 Ja veus, noya bèn clá y llis
 qu' es tristota la pintura.
 ¿Qui 's casa veyentse aixis,
 tenint la vida en un tris
 y ensumant tanta amargura?
 ¡No! Pren paciència y confía,
 y demana á Sant Antoni
 que 'ns apressuri aquell dia
 en que entrém plens d' alegría
 al gremi del matrimoni.
 Demanalí tendrament
 que espolsi la situació
 y tot lo corresponent.
 Si ho fa, hi haurá casament;
 si l' Sant no 's belluga, no.
 Ja sè l' que dirá ta mare,
 ja m penso l' que passará:
 ódiam, no m miris a cara,
 pero filleta per ara,
 francament, no m puch casá.

C. GUMA.

NA de las concessions que 'ns fá l'
 tractat, es l' importació libre de las
 carabassas espanyolas.
 Francament, si poguessem expor-
 tar totas las que á Madrid gobernan ó
 volen gobernar, casi benehiriam lo
 tractat ab Fransa.

Entre andalusos.
 —Tinch un fill qu' es una alhaja. Tè no més que
 setze anys y ja ha prés lo titol de advocat.
 —Donchs mira, l' meu Paco 'n tè catorze y ja es in-
 genier civil.
 —Y que compon, diu un tercer: lo meu Pepe 'n tè
 tres y mitj, y ja es comandant de caballeria retirat.

La Crónica de Catalunya s' ha declarat enemiga
 del govern.
 Sembla providencial.
 Al últim ha hagut de tancar las portas del seu mi-
 nisterialisme.
 Igual que 'ls botiguers tres senmanas endarrera.

Xarrameca madrilena:
 «L' esmena de 'n Balaguer demanant que 'l tractat
 siga cada any denunciabile, recorda á aquell inglés que
 havent de tallar la qua del gos, y no atrevintse á ferli
 tot de un cop, vá determinar tallarni un trosset cada
 dia porque no l' hi fes tant mal.
 «¿Qué no comprenen los proteccionistas qu' es mi-
 llor tallarlos la qua de una vegada?»
 Aixis ó de una manera molt semblant s' expressa 'l
 Liberal de Madrid.

¿Saben que la xaveta del inglés y la dels libre-cam-
 bistas se 'n deuen donar de bonas?
 Mirin qu' fer la felicitat d' Espanya tallant la qua de
 la producció, es una idea bèn salvatge.
 Y á pesar de tot, tant si l' hi tallan de un cop, com

si l' hi tallan de mica en mica.... aquest assumpto tin-
 drá qua.

A Zaragoza han presentat una exposició á favor del
 tractat.

Y no obstant:
 La virgen del Pilar
 no quiere ser francesa,
 que quiere ser capitana
 de la tropa aragonesa.

¡Quina tropa!

—¿Y qué tal á Madrid? ¿Qué diuhen? vaig preguntar
 á un amich meu que acabava de arribarne.
 —Del tractat de comers se 'n ocupan poch: de qui s'
 ocupan principalment, tots los homes d' upa, es de
 Cara Ancha y Angel Pastor.
 —Y fan molt bé. A propósit: quan tornin á venir
 eleccions hauriam de fer una cosa.
 —¿Qué?
 —En lloch d' enviar diputats al Congrés, hauriam
 d' enviarhi toros. Potser aixis se convencernan de que
 á Catalunya pensém ab ells y fém tot lo possible per
 divertirlos.

Lo senyor Albacete, després de fer un discurs, al
 pendre asiento, vá esmicolar un bolado.
 Qu' es com si diguessem: vá esmicolar un argument
 libre-cambista.
 Los arguments del libre cambi son bolados.

Los diputats valencians demanan lo libre-cambi per
 tot ménos per l' arrós.
 Per l' arrós volen protecció.
 De igual manera opinan tots los que menjan del pres-
 supuesto.
 ¡Sobre tot l' arrós!

En Cánovas ha defensat las pansas de Málaga.
 Está molt bé, sempre que á més de las pansas, y en
 just arrepentiment del tractat ab Bélgica y del tractat
 ab Austria, defensi totas las manifestacions del treball
 y de l' activitat.
 D' altra manera haurém de convenir en que 'l pro-
 teccionisme de 'n Cánovas es lo proteccionisme del noy
 de la mare:
 «Pansas y figas y nous y olivas
 pansas y figas y mel y mató».

A Málaga han sigut presos alguns individuos pèl de-
 licte de tenir obert lo paraguas sense que plugués.
 Que no plovia ho diuhen las autoritats.
 Pero 'ls malaguenyos podran dir que sí.
 A Espanya sempre plou.
 Plouhen contribucions.

Davant de 'n Sagasta, alguns comensan á trobar
 guapo á n' en Cánovas.
 A la oposició sempre es guapo 'l Sr. Cánovas.
 Tal vegada será porque mira contra 'l govern.

Lo governador de Lleyda es un funcionari que ni
 fet exprés.
 Després de recorre varios pobles de la provincia,
 comproment á n' en Pere y á n' en Pau en favor del
 tractat de comers, tot per enviar un telégrama, que tot
 seguit ván desmentir los verdaders industrials, comer-
 ciantes, pagesos y contribuyents, acaba de ferne una
 com un cove.

Lo Sr. Soriano, delegat del Institut de Fomen del
 treball nacional, se disposava á assistir á una sessió
 de l' Económica de Amichs del Pais, quan se l' hi vá
 acostar un subjecte mal carat, preguntantli:
 —Es vosté 'l Sr. Mariano.
 —No senyor, soch Soriano.
 —Tant se val: queda prés y á disposició del gover-
 nador.
 ¿Eh qu' es interessant?

Lo Sr. Soriano anava de frac, y al arribar á la presó
 van tirarli un sach de palla y una manta á l' espatilla
 y l' ván deixar entre mitj de criminals, lladres y asses-
 sins, en un aposento plé de porqueria.
 —¿Ja sab las costums de la casa? vá preguntarli un
 d' ells: ha de pagar la manta.
 —Vosté dirá.
 —Vinticinch rals.
 —¿Cóm vinticinch rals? digué un dels altres. No era
 de molt tant senyor com aquest altre que vá ve-
 nir dias endarrera y se 'n vá fer cinquanta.
 —Bueno, que 'n pagui cent y bon profit.
 Aixis vá passar la nit un home honrat y digne, per
 disposició del governador civil de Lleyda.

Y are diu que 'ls presos de Lleyda en just agrahi-
 ment á las gangas que 'l governador los proporciona

de 'n tant en tant, tractan de firmar l' exposició dema-
 nant la aprobació del tractat de comers ab Fransa.
 Ells també son industrials... á la seva manera.

Un telegrama de Madrid, després de la votació de l'
 esmena Balaguer.
 «Hay viva curiosidad por conocer el efecto que ha-
 brá causado en Cataluña el resultado de la votacion de
 la enmienda».
 ¿Curiositat no més? A Madrid son aixis: curiosos y
 maneflas.

—¿Quin efecte produheixen las garrotadas?
 Un blau.
 —¿Quin efecte produheixen las sangrias?
 Postració.
 Donchs aquest es l' efecte que ha produhit la votació
 de l' esmena: un blau y una postració al sentit comú.
 Tocant á l' actitud de Catalunya, un' altre dia 'n
 parlarem.

En una presó:
 Al acte de dur á un prés al calabosso, l' escarceller l'
 hi fá algunas preguntas, á las quals respon ab mals
 termes.
 —Mestre, cuidado, l' hi diu l' escarceller, que si 'us
 desmandéu aixis, ab una puntada de péu vos clavo al
 carrer.
 Lo prés, en actitud de rebre la puntada de péu:
 —¡Apa, maco!
 Entre dos enterra-morts:
 Acabém d' enterrarli la sogra, y de propina no 'ns
 ha dat més que mitja pesseta.
 —¡Miserable!.. Hi ha una gent més mesquina!

XARADAS.
 I.
 Segons deya Donya Agnés
 aquella noya tant mona
 vá vestida de hu segona
 y que menja un tros de tres,
 es, per cert, molt instruida
 sent la total de sa mare,
 la qual sembla veig encare
 estant á casa per dida.
 PAU SALA.
 II.
 Allá pèls vols de Nadal
 jo dugas hu-dos comprava
 y además quatre total
 á un pagés de la Bisbal
 y l' tuno me 'n demanava
 tercera duros y un ral.
 EUDALT SALA.

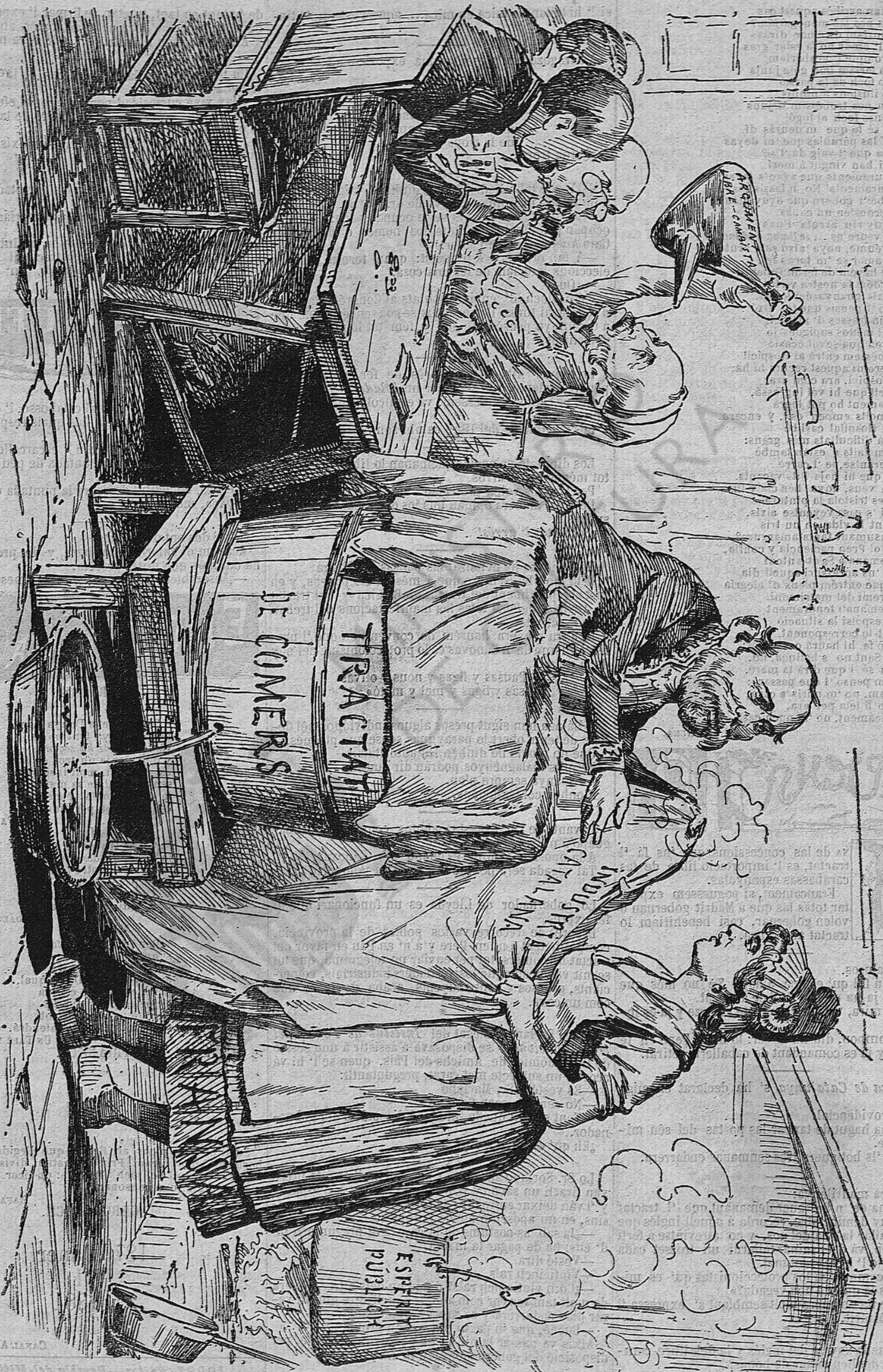
MUDANSA.
 Per tot cosa la Total
 s' apura, no sè com es;
 are renya d' alló més
 al noy rich de D Pasqual,
 porque quan ab ella vá
 á l' iglesia, diu que tot
 porque tot; véis lo xicot
 sent tant petit qu' entendrá.
 UN TAPÉ Y F. DE T.

TRIÁNGUL.

Sustituir los pichs ab lletas que llegidas vertical y
 horisontalment digan: Primera ratlla: divisions del dia.
 Segona: un coll del joch Tercera: un licor. Quarta: una
 carta. Quinta: una consonant.
 RAFAEL L.
 GEROGLÍFICH.
 L
 1879 Janer
 VII
 : L 1881
 I

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.
 Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23

TRACTATS QUE MALTRACTAN.

A cada bugada perdèm un llensol.

